MIELIPIDE

Arvoton ketkuilu demokratiamme ja kuntien itsemääräämisoikeuden ytimessä kannattaisi lopettaa. **HANNU KATAJAMÄKI VIERASKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Metsänomistajalle lisää liikkumatilaa

Suomi on täynnä metsiä. Lento maamme yli paljastaa, että vihreää kultaa on paljon. Paljon niin hyödynnettäväksi kuin myös suojeltavaksikin. Metsää siis riittää kasvavassa määrin niin rakennuskäyttöön kuin lämmitykseenkin, mutta ympäri Suomenmaan myös virkistyskäyttöön lähimetsinä ja suojelualueinakin.

Tämän tasapainon turvaamiseksi hallitus antoi kesällä eduskunnalle esityksen uudeksi metsälaiksi. Uudistuksella on tarkoitus parantaa metsätalouden kannattavuutta, mutta lisätä myös metsäluonnon monimuotoisuutta. Samalla selkeytämme lakia ja poistamme tarpeettomiksi havaittuja velvoitteita metsänomistajilta.

Uusi laki mahdollistaa metsänomistajille metsänkasvatuksen nykyistä joustavammin.

Metsänkasvatuksessa ovat aineettomat arvot nousseet yhä enemmän taloudellisen tuottavuuden rinnalle. Luonnon monimuotoisuutta pidetään tärkeänä ja sen eteen ollaan valmiita tekemään töitä. Aihe on säännöllisesti esillä myös meillä eduskunnan ympäristövaliokunnassa.

Toisaalta samaan aikaan etsitään metsästä nykyistä suurempaa taloudellista tuottoa. Uusi metsälaki palveleekin molempia näkökulmia tarjoamalla metsänomistajille enemmän valinnanvapautta mutta myös vastuuta metsiensä käytössä ja hoidossa.

Laissa esitettyjen uudistushakkuiden ikä- ja läpimittakriteereiden poistuminen sekä pienaukkohakkuiden tuomat erilaiset mahdollisuudet uudistaa metsää vähitellen tuovat kaivattua joustoa metsänhoitoon.

Puulajivalintaan liittyvää sääntelyä vähentämällä lisäämme metsänomistajien vaikutusmahdollisuuksia, mikä näkyy myös metsien monimuotoisuuden lisääntymisenä.

Ja laaja-alaisimmin monimuotoisuutta edistää uusi esitys, jonka mukaan metsänomistajalla ei olisikaan jatkossa enää metsän uudistamisvelvoitetta uudishakkuun jälkeen vähätuottoisilla ojitetuilla turvemailla. Tämä parantaa selvästi useiden suoluontotyyppien ja niistä riippuvaisien lajistojen tilannetta.

Hallitusohjelmaan on kirjattu uudistus metsätalouden ja metsäteollisuuden taloudellisesta toimintapohjasta, jolla turvataan ennen kaikkea kansantalouden, puunkäyttäjien ja metsänomistajien edut. Lakiesitystä valmisteltaessa on otettu huomioon myös metsänomistajien tavoitteet, jotka näkyvätkin juuri mahdollisuuksina kasvattaa ikärakenteeltaan erilaisia metsiä.

Uudistamiskriteerien poistamisen lisää omalta osaltaan puun tarjontaa ja turvaa metsäteollisuuden tärkeän raaka-aineen saatavuutta.

Tätä tavoitellaan myös pitkäjänteiseen metsänhoitoon kannustamalla.

Tämä on tärkeää myös siksi, että maamme saa koko ajan myös uusia ja erilaisia metsänomistajia. Tyypillinen suomalainen metsänomistaja on noin 60-vuotias lähellä metsäänsä asuva. Hänen rinnalleen on tulossa uusi korkeastikoulutettujen 30-vuotiaiden kaupungissa asuvien metsänomistajien joukko.

Itse asiassa tuoreen tutkimuksen mukaan uusista metsän omistajista jo puolet asuu eri kunnassa kuin missä heidän metsänsä sijaitsevat. Näistä uusista etämetsänomistajista 60 prosenttia perii metsänsä. Perinnönjaot myös pirstaloivat usein metsiä entistä pienemmiksi kokonaisuuksiksi ja sekin luo uusia haasteita.

Metsänomistajien kaupunkilaistuessa myös asenne metsään muuttuu. Taloudellisen hyödyn lisäksi metsää halutaan käyttää yhä enemmän vain rentoutumiseen ja perinteiden vaalimiseen. Mutta näitäkin metsiä on tärkeää hoitaa.

Hyvin hoidettu metsä kasvaa korkoa korolle.

Timo Heinonen
kansanedustaja (kok.)

JAANA KANKAANPÄÄ

Hallitus kaavailee korjaavansa valtion velkaantumista pistämällä kunnat maksamaan, Riikka Söyring kirjoittaa.

Hallituksen rakennepolitiikka ei toimi

Hallitus julkaisi suunnitelman kestävyysvajeen pienentämiseksi sekä talouden kasvuedellytysten vahvistamiseksi. Suunnitelmasta käy ilmi, että taas kerran on tehty päätöksiä siitä, että päätöksiä pitäisi tehdä.

Ongelma tulee vastaan siinä, että hallituksen epämääräiset kaavailut ovat korjaamassa kysynnän puutetta vähentämällä ostovoimaa leikkauksilla, palkkamaltilla ja jättämällä julkisen sektorin virkoja täyttämättä.

Toisin sanoen hallitus yrittää korjata ostovoiman vähenemisestä johtuvaa kysynnän puutetta lisäämällä tarjontaa ja vähentämällä ostovoimaa.

Osittain ostovoiman heikkeneminen johtuu eri maiden palkkamalttilinjauksista, palkkavetoisuus puuttuu. Euroalueella se johtuu myös euron keinotekoisesta ”valuuttakurssista”, joka talouksien erilaisesta luonteesta johtuen aiheuttaa euroalueella sisäistä epätasapainoa.

Euro on myös ulkomaanvaluutta sitä käyttäville maille: yksikään valtio ei laske sitä liikkeelle, vaan se ”ostetaan markkinoilta”. Raha on eri hintaista eri euromaille.

Palkkamaltti toki hidastaa työttömyyden ja sitä kautta vajeen kasvua, mutta ei se mitään pitkällä juoksulla ratkaise. Yritykset eivät voi työllistää ilman ostovoimaisia asiakkaita, eikä yrittäminen kannata.

Hallitus haluaa myös pidentää työuria (eläkeiän nosto), vaikka tällä hetkellä näyttää vankasti siltä, että automatisaation ja työpaikkojen siirtyminen ”kilpailukykyisiin” halpapalkkamaihin lisää työttömyyttä.

Hallitus kaavailee korjaavansa valtion velkaantumista myös pistämällä kunnat maksamaan. Valtion kunnilta keräämää rahaa, jota sanotaan kuntien valtionosuudeksi, aiotaan leikata yhden miljardin edestä. Kuntien tehtäviä vähennetään, virkoja ei täytetä ja toimintaa ”tehostetaan”, todennäköisesti yksityistämisillä ja ulkoistamisilla.

Valtion yrityksiä epäilemättä laitetaan myyntiin, vaikka esimerkiksi Maailmanpankki on myöntänyt, että valtionyritykset eivät mainittavasti rasita valtion taloutta.

Kestävyysvaje, jota sixpack-hallituksemme yrittää korjata, johtuu paljolti niin sanotuista Kreikan tukiaisista (ja Portugalin, Espanjan, Irlannin, Kyproksen...), joilla pelastettiin Saksan, Ranskan ja Britannian pankkeja.

Mitäpä siitä, että Lissabonin sopimus kieltää tukipaketit ja jäsenmaiden keskinäisen vastuun toistensa veloista. Kerrankos sitä nyt sopimuksia rikotaan, näin vastuunkantajien kesken.

Kestävyysvajeen, siis tukipakettien, rahan lainailun ja veroparatiisien sietämisen seuraukset ovat alkaneet jo realisoitua elvytysvaran puutteena. Suomella ei ole varaa elvyttää kotimaassa, koska pankeilta lainatulla lainarahalla on pelastettu euroalueen yksityisomisteisia pankkeja.

Tosiasiassa melkein kaikki raha- ja talouspoliittiset linjaukset, jotka Suomen hallituksella ovat (muka) lähtöisin, voidaan jäljittää alkulähteilleen eli erilaisiin lamasyklisyyttä ruokkiviin EU-sopimuksiin, kuten EuroPlus, SixPack, kasvu- ja vakaussopimus... tai sitten IMF:n ja Maailmanpankin lamasyklisyyttä ruokkiviin lainaehtoihin sekä niin sanotun Washingtonin konsensuksen lamasyklisyyttä ruokkiviin peruspilareihin: vakauta, yksityistä, vapauta (sääntelystä ja säätelystä).

Edelleen toimitaan näin, vaikka Kaakkois-Aasian kriisin, Argentiinan kriisin, Venäjän ruplan kriisin, vuoden 2008 kriisin sekä IMF:n rakennesopeutusohjelmien kynsiin joutuneiden kehittyvien ja kehitysmaiden kokemusten jälkeen on ollut jo ainakin 20 vuotta tiedossa, että toimenpiteet, joihin hallitus on nyt turvautumassa, johtavat taloutta alaspäin vievään kierteeseen.

Ainakin hallituksen ulkopuolella se on ollut tiedossa. Puuttuisitte, hallitus, mieluummin veroparatiiseihin: Siihen, kuinka rahoitusmarkkinaomaisuus ja sillä keinottelu kasvaa reaalitalouden kustannuksella.

Vai onko ajatuksena muuttaa suomalaisille niin vastenmielinen liittovaltio välttämättömyydeksi talouskriisiä syventämällä?

Riikka Söyring
Heinävesi

Vastuu Itämerestä on yhteinen

Kiitos Ilkka Herlin, kun jaoit tätä Itämeren saastuttaja-ansiota vähän muillekin. Me maajussit olemme joutuneet sitä kantamaan jo vuosikymmenet, kun meille ei ole löytynyt tarpeeksi arvovaltaista puolustajaa. Merien saastuminen yleisesti on koko yhteiskunnan aiheuttamaa, puhutaan sitten Atlantin muovilautoista tai Itämeren rehevöitymisestä.

Viime viikon Ilta-Sanomissa SAK:n pääekonomisti Olli Koskelta kysyttiin, mistä hän leikkaisi. Vastaus oli ”maatalouden ympäristötuista”. Niillä ei hänen mielestään ole ollut mitään vaikutusta, vaan Itämeri kuormittuu edelleen.

Tässä on hyvä osoitus siitä, että noinkin korkeasti koulutettu ihminen alkaa uskoa mihin vain, kun sitä tarpeeksi tuputetaan.

Oikeasti jos vähän perehtyisi asioihin huomaisi, että ympäristötuki on vähentänyt etenkin fosforin käyttöä valtavat määrät. Minä näkisin asian niin, ettei maatalous olekaan kovin suuri kuormittaja, kun ympäristötuen vaatimat toimet eivät ole juurikaan vaikuttaneet. Olisiko työttömyysturvan leikkaamisella parempi teho?

Totuus on kai jossain välimaastossa. Jokaisen tulisi miettiä ennen kuin alkaa terassi-illan päätteeksi pissalle porttikongiin, mihin se siitä virtaa. Ruohikko sen imee, mutta asfalttipihalta se valuu suoraan sadevesiviemäriin ja siitä Itämereen. Merien saastuminen on kaupungistumisen ja teollistumisen myötä nopeutunut.

Kaupunki on ollut mukava tehdä meren ääreen, kun on hyvät yhteydet maailmalle, ja viemäröinti on ollut helppoa. Putket vaan mereen. Kuulostaa karulta, mutta on ollut todellisuutta itämeren ympäristössäkin muutama vuosisata sitten. Jossain päin maailmaa varmaan vieläkin.

Asiat luonnossa, etenkin meressä, tapahtuvat todella hitaasti. Itämerikin on valtava sammio. Sen likaaminen on kestänyt kauan, niin kestää myös puhdistaminen.

Tänä vuonna kuulin, että ensimmäisiä merkkejä veden puhdistumiseen olisi havaittu, joten toivoa on. Meidän on jatkettava yhdessä tätä puhdistustamista, vältettävä turhaa kulutusta ja sitä kautta saastuttamista.

Niin täällä maalla kuin myös kaupungissa.

Ismo Kivinen
maajussi
Iitti

KARI SALONEN

Itämeri on valtava sammio. Sen likaaminen on kestänyt kauan ja niin kestää myös sen puhdistaminen, Ismo Kivinen kirjoittaa.

Perustetaan kansalaisten ideapankki

Aikanaan Suomi työllisti ahkeria työläisiään. Sotakorvaustuotteet nostivat koko Suomen muiden teollisuusmaiden kärkijoukkoon. Siitä lähtien vientimme ulkomaille veti ja tuotteemme menivät kuin kuumille kiville. Lauantaisin oli aina työmiehen juhlapäivä ”viideltä saunaan ja kuudelta putkaan”, jolloin tasattiin viikon työpaineet ja maanantaina kaikki taas ahkeroivat työn touhussa uuden viikon kunniaksi.

Sitten tuli se surullisenkuuluisa EU. Aikakausi, jota nyt elämme tässä ihanuuksien ihmemaassa. Kyläraitilla kansalaiset laulavat ”Oon köyhä laulaja mä vain, olen koditon”. Nuo sanat ”Oi niitä aikoja, ne tahtoisin niin elää uudelleen” soivat kyllä monen kokeneen sisukkaan suomalaisen päänupissa tänäkin päivänä. Nousemme kyllä jos toimeen tartutaan.

Tarvitsemme sitä suomalaista sisua.

Nyt olisi perustettava ideariihi, jossa seulottaisiin kehityshankkeita joita kansantaloutemme uusi nousu vaatii. Jokainen suomalainen, siis jokainen, saisi esittää ideansa joilla Suomen vienti saataisiin jälleen voitolliseksi.

Ideariihen tuomareiksi valitaan hyväksi todettuja menestyneitä suomalaisia ammattihenkilöitä, jotka pystyisivät oikeat uudet vientituotteet ideapaljoudesta seulomaan ja löytämään neulan tai neulat heinäsuovasta.

Me suomalaiset emme varmasti halua oman maamme kohdalle kreikkalaista ongelmaa. Siksi meidän pitäisi pikaisesti ryhtyä tuumasta toimeen ja perustaa tuo kansalaisten ideapankki, joka toimisi yhteisenä leivinlautana.

Ei muuta kuin ideat esille riiheen. Puidut ideat toimitetaan suoraan vastaavien asiantuntijaministerien tietoisuuteen.

Matti Hirvonen
Nokia

Pohjois-savolaiset karjapäivät

Faban tukemana savolaiset tilat aukaisivat meille tilojensa ovet. Täytyy myöntää, että uskaliasta kansaa nämä savolaiset.

Näitte suuren vaivan ja näytitte maatilanne semmoisina kun ne ovat. Tämmöiset avoimet ovet ei taida onnistua muualla? Taitaa tuo kateustauti olla suuri este.

Heräämän kysymys, miten tämmöisiä voidaan järjestää tulevaisuudessa, jos heti alkoi parjausmarkkinat sosiaalisessa mediassa. Tämä vie uskon maajussien vilpittömyydestä toisiaan kohtaan.

Haka-fani

Ota kantaa tekstiviestillä

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

Kalliiksi tulee

Kilometripohjaisen verotuksen takia 50 000 km vuodessa ajavalla verot lähes 4-kertaistuu. Taidan myydä auton ja lopettaa töissä käynnin. **Kiristystä**

Autoverosta

Rupeanpa ajamaan kauppa-asiat traktorilla. Hidasta, mutta ehtiipä ajattelemaan matkalla, eikä ole kiire.

Holhousta kohta kaikkialla

Ei pakolla

Pakkotuulimyllyt eivät ole nykyaikaa.

”Raakaa bisnestä”

VIERASKOLUMNI

Hallitus haastaa edustuksellisen demokratian

Kuntauudistus ei ole kaikilla kaupunkiseuduilla sujunut hallituksen tahdon mukaisesti. Kehyskuntien kiinnostus on vähäistä, sillä keskuskunnan takamaaksi tuleminen ei niitä innosta. Suurkunnan laitaalueiden vaikutusmahdollisuudet ja palveluiden säilyminen pohdituttavat.

Tähänastiset monikuntaliitokset ovat antaneet pontta epäilyille: reuna-alueiden palvelut ovat vähentyneet ja niiden poliittinen painoarvo on keventynyt. Ei ole myöskään onnistuttu osoittamaan, että kuntaliitokset olisivat keino organisoida palvelut oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti.

Hallitus pitää sitkeästi kiinni suurkuntaideastaan. Uusi vaihe alkoi, kun suurimmille kaupunkiseuduille räätälöitiin väkisin vääntämällä mahdollisuus pakkoliitoksiin.

Alkukesästä säädettyyn kuntarakennelakiin suunnitellaan täydennystä, joka sallisi pakkoliitoksen suunnitellun uuden kunnan äänioikeutettujen enemmistön ollessa liitoksen kannalla. Kansanäänestyksen tulos olisi tarvittaessa ratkaisevampi kuin peruskuntien valtuustojen enemmistön näkemys.

Tähän asti kansanvaltamme perusta on ollut edustuksellinen demokratia ja kansanäänestysten rooli on ollut neuvoa antava. Vaikka esimerkiksi entisen Nurmon kunnan asukkaiden selvä enemmistö oli kuntaliitosta vastaan, se valtuuston niukalla enemmistöllä liittyi Seinäjokeen.

Suurimmilla kaupunkiseuduilla tilanne kääntyisi kuntajaotuksesta päätettäessä toiseksi: suora demokratia ohittaisi tietyissä tapauksissa edustuksellisen demokratian. Muutos olisi periaatteellisesti erittäin merkittävä.

Hallitus on tarkoitushakuinen: kansanäänestys järjestettäisiin kaavaillun suurkunnan alueella ja enemmistön kanta ratkaisisi. Useimmissa keskuskaupungeissa ylivoimainen enemmistö kannattaa kuntaliitoksia. Kehyskuntien asukkaiden kriittisempi näkökulma ei tilannetta muuttaisi, sillä heidän äänimääränsä ei riittäisi. Hallituksen esittämä menettely on suoran demokratian irvikuva.

Hallituksen esitys on epäoikeudenmukainen. Itsestään selvästi kansanäänestyksen tulosta tulisi tarkastella kunnittain. Tällöin ei kuitenkaan saavutettaisi hallituksen haluamaa lopputulosta, sillä kansanäänestyksen tulos olisi ristiriitainen eikä riittävän vahvoja perusteita kuntaliitoksen puolesta saataisi.

Hallituksen uusin esitys on murheellinen osoitus arvovallan politiikan järjen ja pelisilmän sumentavasta voimasta.

Kun kuntauudistus on ajautunut ylitsepääsemättömiin vaikeuksiin, yritetään epätoivoisilla keinoilla pelastaa kelvottomasti valmistellun reformin rippeet. Huonosti harkittu yritys oireilee hallituksen kuntapoliittisen uskottavuuden peruuttamatonta murenemista. Samalla se kertoo hallituksen vaikeuksista hahmottaa kuntien päättäjien ja kansalaisten arkea. Pakkokeinojen sommittelu on heikkouden ja osaamattomuuden tunnustamista.

Olisi viimein hyväksyttävä, ettei sote-uudistus etene kuntauudistuksen kautta. Soteuudistuksen tie on Ruotsin maakäräjähallinnon tyyppinen maakuntamalli, jota on jo kauan sovellettu Ahvenanmaalla. Kunnat ovat lähiyhteisöjä eivätkä väestöpohjista muodostuvia tulosyksiköitä. Ei ole häpeä tunnustaa, että todellisuus on osoittautunut hallitusohjelmaa vahvemmaksi.

Arvoton ketkuilu demokratiamme ja kuntien itsemääräämisoikeuden ytimessä kannattaisi lopettaa, koska viimeistään perustuslakivaliokunta joutuu toteamaan hallituksen uusimman kuntaliitoskaavailun mahdottomuuden.

HANNU KATAJAMÄKI
on Vaasan yliopiston aluetieteen professori.

hannu.katajamaki@uva.fi

VERKOSSA SANOTTUA

”Työttömyysputkien tilalle vuohenputkia”

Kantahämäläinen Luontoinnovaatiot-projekti kaivelee luonnosta liiketoimintaa ja haaveilee villiruuasta matkailuvalttia Aasian markkinoille. Verkon lukijoilta irtosi aiheeseen kommentteja laidasta laitaan.

”Ilman muuta kannatettava projekti! Meillä ei vain ole ymmärretty villiruokamahdollisuuksien arvoa! Esimerkiksi nokkonen, vuohenputki, jauhosavikka ja maitohorsma kattavat vuosittain suuriakin pinta-aloja ja olisivat helppoja hyödyntää villiruokana ja jopa viljelykasveiksi sopivia”, huudahtaa metsänhoitaja **Matti Myllyniemi** Espoosta.

”Kaukokartoituksessa olemme huippuosaajia ja oppineet metsävarojamme kartoittamaan, mutta saman tekniikan hyödyntämismahdollisuudet voitaisiin helposti laajentaa myös villiruokaan”, Myllyniemi jatkaa.

Skinnyharry ei ole yhtä optimistinen.

”Taas tulee esiin ihmisen suunnaton ahneus ja typeryys. Tutkijat kuvittelevat luonnon olevan vain ihmistä varten. Lopputuloksena tästäkin tutkimuksesta on, että joukko epämääräisiä työvoiman värväreitä alkaa tuottaa entistä enemmän poimijoita alueilta, jotka ovat ylikansoitettu. Hyöty suomalaisille ja Suomelle on olematon. Paljonko esimerkiksi nykyiset Suomessa toimivat marjanjalostajat maksavat veroja, paljonko saavat yritystukia ja montako suomalaista he työllistävät”, hän kysyy.

Skinnyharry peräänkuuluttaa luonnonvarojen hyödyntämiselle pelisääntöjä.

”Ammattimainen toiminta tulisi rajata lailla tiukasti jokamiehenoikeuden ulkopuolelle. Kaupallinen toiminta on kannatettavaa, mutta verot on maksettava luonnontuotteiden keräilyn ja jalostuksen osalta kuten muustakin yritystoiminnasta. Suomalaisten marjanjalostajien itkupilliviserrys, kuinka meiltä ei löydy poimijoita, on turhaa. Poimijoita löytyy, jos korvataan tehty työ. Jos propagandaan uskotaan, pitäisi suomalaisista marjoista saada sellainen korvaus, että siitä riittää työntekijällekin jotain”, Skinnyharry lataa.

”Näillä se Suomi nousee, työttömyysputkien tilalle vuohenputkia! Jään innolla odottamaan seurantauutisia villivihannesten vientitilastoista”, kirjoittaa **Asta-Kaisa Välipoussu-Hjortnell**.

Lampuri uupuu

Uutinen lampureiden uupumuksesta ja vähäisestä innosta vastata kyselyihin ei yllätä entistä lampuria.

”Se työmäärä kun on lampurilla muutenkin sellainen, että lepoa ja virkistystä ei tahdo riittää muutenkaan, niin pakolliset paperityöt tehdään, mutta kyselyt saavat jäädä mappi ööhön. Tässä olisi ollut kyllä ihan hyvä aihe vastata. Voimia vaan kaikille vielä jaksaville hyvän suomalaisen lampaanlihan tuottajille”, entinen lampuri toivottaa.

SUVI NIEMI